

Üniversite Öğrencilerine Yönelik Uzaktan Eğitim Memnuniyet Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Öğrencilerine Yönelik Uzaktan Eğitim Memnuniyet Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32161>

Özet

Üniversite Öğrencilerine Yönelik Uzaktan Eğitim Memnuniyet Ölçeği, yükseköğretim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin, özellikle zorunlu dijitalleşme süreçlerinde deneyimledikleri uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilmiş öz bildirim tipi bir ölçektir. Baltacı ve arkadaşları tarafından 2021 yılında geliştirilen bu araç, uzaktan eğitimin çeşitli yönlerini kapsamaktadır.

Ölçek, toplam 28 maddeden oluşmakta ve iki ana boyutta yapılmaktadır. Yapılan psikometrik çalışmalar, ölçeğin yüksek düzeyde yapı geçerliliğine sahip olduğunu (açıklanan varyans: %73,167) ve mükemmel bir iç tutarlılık sergilediğini (Cronbach's Alpha: 0,980) göstermektedir. Derecelendirme 5'li Likert tipi olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan Eğitim, Üniversite Öğrencileri, Memnuniyet Ölçeği, Likert Ölçeği, Ölçek Geliştirme, Cronbach's Alpha, Yükseköğretim.

Yazarlar

Alihan Baltacı, İlayda Mercan Annak, Ceyhan Akbay, Haktan Akaydoğan, Tuğba Şeyma Sökmensüer.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim süreçlerine dair algılarını ve bu süreçlerden duydukları genel ve spesifik memnuniyet düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek eğitim yönetimine ve akademisyenlere, uzaktan eğitim sistemlerinin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini ortaya koymak için analitik veriler sunmayı hedefler.

Araç, uzaktan eğitim ortamlarının pedagojik yeterliliği, teknik altyapı erişimi, öğretim elemanlarının performans ve öğrenci motivasyonu gibi kritik alanlardaki öğrenci tepkilerini sistematik olarak kaydetmek üzere tasarlanmıştır. Ölçek, özgün bir geliştirme çalışmasıdır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Üniversite Öğrencilerine Yönelik Uzaktan Eğitim Memnuniyet Ölçeği, öğrencilerin uzaktan öğrenme deneyimlerine ilişkin çok boyutlu algılarını ölçen bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçek, faktör analizleri sonucunda belirlenen iki temel boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlar, uzaktan eğitim

memnuniyetinin farklı yönlerini temsil etmektedir.

Ölçek toplamda 28 madde içermekte olup, bu maddeler iki faktöre dağılmıştır. Birinci boyutta **22 madde**, ikinci boyutta ise **6 madde** bulunmaktadır. Bu iki faktörlü yapı, memnuniyetin hem geniş kapsamlı (örneğin, genel deneyim) hem de daha spesifik (örneğin, teknik destek) alt bileşenlerden oluştuğunu varsaymaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği, faktör analizi çalışmaları ile desteklenmiştir. Yapılan analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıya ne ölçüde temsil ettiğini göstermektedir. Elde edilen sonuçlara göre, ölçek iki faktörlü yapıyla toplam varyansın önemli bir kısmını açıklamaktadır.

Nicel bulgular, ölçeğin toplam varyansın **%73,167**'sini açıklayabildiğini göstermektedir. Bu yüksek açıklama oranı, ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğunu ve uzaktan eğitim memnuniyeti kavramını sağlıklı bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı ve dolayısıyla güvenilirliği, Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanarak test edilmiştir. Güvenirlilik analizinden elde edilen değer oldukça yüksektir.

Hesaplanan Cronbach's Alpha değeri **0,980**'dir. Bu katsayı, sosyal bilimler araştırmaları için belirlenen yüksek güvenirlilik eşiklerinin çok üzerindedir ve ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu, dolayısıyla aracın ölçtüğü yapıya da yüksek düzeyde güvenilir sonuçlar ürettiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, yapı geçerliliği çalışmaları kapsamında belirlenmiştir. Analiz sonuçlarına göre ölçek, uzaktan eğitim memnuniyetini iki temel boyut üzerinden değerlendiren bir yapıya sahiptir. Bu iki boyut, ölçekteki 28 maddenin dağılımını sağlamaktadır.

Faktör dağılımı şu şekildedir: Birinci Boyut 22 madde, İkinci Boyut ise 6 madde içermektedir. Bu iki faktörlü model, incelenen yapıya ait toplam varyansın **%73,167**'sini açıklamaktadır, bu da faktör yapısının güçlü ve anlamlı olduğunu göstermektedir.

Ölçme Aracı Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri (Genç yetişkinlik)

Popülasyon Detayları: Uzaktan eğitim uygulamalarına katılan üniversite öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği. Derecelendirme, 1= **Kesinlikle Katılmıyorum** (En düşük memnuniyet) ile 5= **Kesinlikle Katılıyorum** (En yüksek memnuniyet) arasında değişmektedir.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Yapı Geçerliliği, İç Tutarlılık, Faktör Yapısı, Uzaktan Öğrenme, Üniversite Yaşamı, Dijital Eğitim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Yayınlanan kaynakta ORCID bilgisi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Yayınlanan kaynakta tüm yazarlara ait kurumsal e-posta adresleri mevcut değildir.

Yazışma Adresi (Sorumlu Yazar): Alihan Baltacı (armada.alisan@gmail.com)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2021 yılında geliştirilmiş ve 2. Uluslararası İstanbul Modern Bilimsel Araştırmalar Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlı kullanımı için gerekli [izinler](#) konusunda, sorumlu yazar Alihan Baltacı ile doğrudan iletişime kurulması gerekmektedir. Kullanım ücreti bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Baltacı, A., Mercan Annak, İ., Akbay, C., Akaydoğan, H., Sökmensüer, T. İ. (2021). *Üniversite Öğrencilerine Yönelik Uzaktan Eğitim Uygulamaları İçin Bir Memnuniyet Ölçeği Önerisi*. 2. Uluslararası İstanbul Modern Bilimsel Araştırmalar Kongresi Bildiri Kitabı (ed. Koray Karabulut). 1303-1314. ISBN: 978-625-7898-59-1.

Ölçeğin orijinal tam metin yayınlarına ait PDF dosyalarına aşağıdadır:

Orijinal PDF 1: [universite-ogrencilerine-yonelik-uzaktan-egitim-memnuniyet-olcegi-toad.pdf](#)

Orijinal PDF 2: 6b3b1196-f786-4e5a-94c0-d4c68646815b.filesusr.com

Üniversite Ö?rencilerine Yönelik Uzaktan E?itim Memnuniyet Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeri?inde tam olarak listelenmemi?tir. Ölçek, toplam 28 maddeden (Birinci boyutta 22, ikinci boyutta 6 madde) olu?maktadır. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen akademik referans kayna?a ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM